

T.C.
TARIM VE ORMAN BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

7123908

Sayı : 54045643-610-E.585444
Konu : Soru Önergeleri (7/23908)

24.02.2020

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi : 03.02.2020 tarihli ve 43452547-120.07-608074 sayılı yazınız.

İlgi yazı ekinde alınan, Kırşehir Milletvekili Sayın Metin İLHAN'a ait 7/23908 esas nolu yazılı soru önergesine ilişkin Bakanlığımızın cevabi görüşü ekte sunulmaktadır.

Bilgilerinize arz ederim.

Dr. Bekir PAKDEMİRLİ
Bakan

Ek : Cevabi Görüş (7/23908) (1 sayfa)

Not: 5070 sayılı Elektronik İmza Kanunu gereği bu belge elektronik imza ile imzalanmıştır.

T.C.
TARIM VE ORMAN BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

**KIRŞEHİR MİLLETVEKİLİ SAYIN METİN İLHAN'A AİT 7/23908 ESAS
NUMARALI YAZILI SORU ÖNERGESİNE DAİR CEVAPLAR**

Şeker de kota uygulaması 2001 yılında yürürlüğe giren 4634 sayılı Şeker Kanunu ile başlamıştır. Kota-uygulamasının amacı şeker ve pancarda Ülkemiz ihtiyacı olan pancar ve şeker miktarının yurt içinde üretilmesini sağlamaktır.

Özelleştirmenin yapıldığı 2018 yılı ve sonrasında şeker kotalarında yapılan düzenleme ile NBŞ kotası %10'dan, %2,5'e çekilerek ilave 1,5 milyon ton pancarın kota kapsamında üretilmesi sağlanmıştır. Ayrıca yapılan düzenlemeler gereğince özelleştirilen fabrikaların asgari 5 yıl süre ile pancardan şeker üretime ve mevcut çiftçilerle asgari 5 yıl pancar üretim sözleşmelerine devam etme zorunluluğu bulunmaktadır.

Planlı üretim modeli olan kota uygulaması ile üretici sözleşme ile hakları korunmak suretiyle mağdur edilmemekte aksine üretim ve verimde artış sağlanarak daha fazla gelir elde etmesi sağlanmaktadır. Nitekim Ülkemizde 2002 yılında 16 milyon 500 bin ton olan pancar üretimi 2019 yılında 18 milyon tona, dekara pancar verimi ise yaklaşık %40 artış ile 6 ton seviyesine ulaşmıştır. Böylelikle Ülkemizin ihtiyaç duyduğu pancar ve şekerin tamamı, yurt içinde üretilmiştir.

Pancar tarımı, çiftçiler ile şeker fabrikaları arasında yapılan sözleşme hükümleri çerçevesinde yürütülmektedir. Şeker Kanunu'nun yürürlüğe girdiği 2001 yılından itibaren tüm şeker fabrikaları, üretim garantisi ve kendilerine tahsis edilen kota miktarına uygun pancar temini için pancar ekiminden önce yapılan sözleşmelerde teslim alınacak A kotası pancar miktarı, fazla veya noksan teslim durumuna ilişkin hükümlere yer vermektedir.

A kotası miktarı üzerinde üretilen pancar miktarı C pancarı kapsamında olup çiftçinin fazladan masraf yapmaksızın iklim şartları gereği birim alandan fazla pancar elde etmesi sonucu oluşmaktadır. Bundan dolayı da ilave gelir elde etmektedirler.

Planlı üretim modeli olan pancarda kota uygulaması ile üreticinin sözleşme ile hakları korunmakta, ne kadar pancarı hangi fiyat ve şartlarda üreteceğini bilmekte ve her yıl düzenli gelir elde etmesi sağlanmaktadır. Fabrikaların üreticilere pancar kotası dağıtım usul ve esasları, Bakanlığımızca titizlikle takip edilmekte olup her hangi bir çiftçi mağduriyetine izin verilmemektedir.

2018 yılında gerçekleştirilen özelleştirmeler sonrasında kapanan herhangi bir pancar şekeri üreten fabrika bulunmamaktadır. Ancak özelleştirme sonrası bazı şeker fabrikaları, dünyanın birçok Ülkesinde uygulandığı şekilde daha önceki yıllarda fabrika dışında alım yapılan bazı bölgesel pancar teslim kantarlarını kapatmıştır. Buna karşılık kantar kapatarak alımları fabrikalarda yapan şeker şirketleri, çiftçiye ilave nakliye ücreti ödemektedir.

Fabrikalar tarafından, şeker pancarı üretiminde sürdürülebilirliği sağlamak üzere 2019 yılında pancar alım fiyatları, enflasyonun üzerinde yaklaşık %28 artış ile en az 300 TL/ ton olarak açıklamıştır.